

42. İl Müftüleri Toplantısı Sonuç Bildirgesi Yayınlandı

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, 30 Ocak-1 Şubat 2023 tarihlerinde Antalya’da düzenlenen 42. İl Müftüleri İstişare Toplantısı’nın sonuç bildirgesini açıkladı.

Başkan Erbaş, “İslam ve Müslüman düşmanlığını alışkanlık haline getiren hastalıklı zihniyetlerle hukuk çerçevesinde, en güçlü şekilde mücadeleye devam edilecektir.” dedi

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, toplantının kapanışında yaptığı konuşmada, başkanlık tarafından sunulan hizmetleri değerlendirmek, bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak üzere bir araya geldiklerini dile getirdi.

Toplantı boyunca çeşitli konularda kapsamlı sunumlar yapıldığını ve müzakerelerde bulunulduğunu belirten Başkan Erbaş, konuşmasında sonuç bildirgesini kamuoyuyla paylaştı.

13 maddelik sonuç bildirgesinin tam metni şu şekilde;

1. Son zamanlarda bazı Batılı ülkelerde Müslümanlara yönelik kin ve nefret temelli düşmanca davranışların gittikçe yaygınlaştığı dikkat çekmektedir. İnanca saygıyı, ahlakı ve hukuku hiçe sayan bu pervasız tavırlar, açık bir hak ihlali ve insanlık suçudur. Bu menfur eylemlerin, birtakım yöneticiler tarafından himaye edilmesi ise ikiyüzlülüğün ve bilinçaltındaki İslam düşmanlığının dışa vurumundan başka bir şey değildir. Müslümanları ırkçı saldırıların hedefi haline getiren çirkin provokasyonların önü alınmazsa daha vahim sorunlara sebep olması kaçınılmazdır. Diyanet İşleri Başkanlığı mensupları olarak yüce dinimiz İslam’ın kutsal değerlerine karşı yapılan insanlık dışı tavır ve davranışları bir kez daha lanetliyoruz. İnsani değerleri ve ahlaki erdemleri hiçe sayarak İslam ve Müslüman düşmanlığını alışkanlık haline getiren hastalıklı zihniyetlerle hukuk çerçevesinde, en güçlü şekilde mücadeleye devam edilecektir.

2. Yüce Allah’ın bütün insanları dünyada huzura, ahirette kurtuluşa erdirmek için indirdiği Kur’an-ı Kerim, getirdiği evrensel ilkelerle beşeriyeti kucaklayan, hakikat arayışında insanlığa yol gösteren ve onları karanlıklardan aydınlığa çıkararak ilahi bir kılavuzdur. Bu sonsuz rahmet kaynağı, elbette kıyamete kadar Rabbimizin koruması altındadır. Bununla birlikte, onun sahiplenilmesi, okunması, anlaşılması, hayat veren ilkelerinin, hak ve adalet anlayışının, sevgi ve barış yüklü mesajlarının hayata taşınması, Müslümanlar

için imanın gereği ve bir kulluk görevidir.

Diğer yandan Kur'an ve İslam hakkında Batılı toplumları esir alan önyargıların bertaraf edilmesi yönünde gayret göstermek de Müslümanlar için ihmal edilemez bir sorumluluktur. Nitekim Başkanlığımız 50'yi aşkın dil ve lehçede başta Kur'an-ı Kerim Meali olmak üzere yüce dinimizi tanıtan eserler basıp dünyanın her yerinde dağıtmak ve dijital platformlardan paylaşmak suretiyle İslam'ın hakikatlerini ve Kur'an'ın mesajlarını tüm insanlığa ulaştırmaya gayret etmektedir.

3. Uluslararası ittifakların öne çıktığı çağımızda, dünyadaki tüm Müslümanların, maruz kaldıkları fiili, siyasi, kültürel, iktisadi meydan okumalara ve İslam düşmanlığı gibi küresel tehlikelere gerektiği gibi karşı durabilmek için birlikte hareket etmeleri elzemdir. Dolayısıyla tevhit inancı ve vahdet bilinci zemininde bir araya gelerek müşterek bir şuur ve aklîselim ile sorunlarını çözmek, her alanda işbirliği ve ortak çalışmalarla huzurlu ve güvenli bir hayat ve gelecek inşası için beraberce gayret etmek durumundadır. Diyanet İşleri Başkanlığımız; Afrika'dan Orta Asya'ya Balkanlardan Latin Amerika'ya kadar tüm Müslüman ülke ve topluluklarla bir araya gelmekte, din hizmeti ve eğitimi alanındaki tecrübelerini onlarla paylaşmakta ve ümmetin vahdetine öncülük etmektedir. Ayrıca Başkanlığımız Uluslararası antlaşmalar ve ilişkiler çerçevesinde yurt dışındaki vatandaşlarımızın, soydaş ve akraba topluluklar ile diğer Müslümanların din hizmetleri ve din eğitimi ile ilgili ihtiyaçlarına da yardımcı olmaktadır.

4. Son dönemlerde özellikle dijital medya mecralarında inancımız ve değerlerimizle ilgili, yetkin olmayan kişi ve örgütler tarafından yanlış tutum ve yanlış bilgilerle yapılan gelişigüzel yayınlar ve içerikler dikkat çekmektedir. Bilhassa genç nesillerin ruh ve zihin dünyasını tahrip eden, millet ve medeniyet aidiyetlerini yıpratıcı bu durum karşısında Din İşleri Yüksek Kurulumuz, Kur'an ve sünnetin izinde, zamanın ruhunu doğru okuyarak güncel bir dil ve açık bir üslupla İslam'ın rahmet mesajlarını, gençlerimize ulaştırmak için çalışmaktadır. Bununla birlikte, inanç karşıtı akımlar ve inkarcı ideolojiler başta olmak üzere yüce dinimiz İslam aleyhinde öne sürülen iddiaları takip ederek gerekli cevapları ortaya koymaktadır. Ayrıca İslam'ın temel kaynakları doğrultusunda zengin ilmi müktesebatımızı dikkate alan ve çağın değişen şartlarını göz önünde bulunduran bir yaklaşımla fetva hizmetlerini de yerine getirmeye devam etmektedir. Milletimizin dini konularda Başkanlığımızı takip ve tercih etmesi, memnuniyet vericidir.

5. Diyanet İşleri Başkanlığı, her unvan ve kadrodaki görevlilerini mesleğin icaplarına ve çağın şartlarına göre yetiştirmek amacıyla Kur'an-ı Kerim ve Sünnet-i Seniyye'nin rehberliğini ve Müslümanların zengin ilmi mirasını referans alarak pek çok alanda hizmet içi eğitimler düzenlemektedir. 2022 yılında kurulan Diyanet Akademisi'yle birlikte ihtisas ve eğitim merkezleri bünyesinde gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri daha güçlü ve kapsamlı hale getirilmiştir. Görev ve hizmet alanına göre başta Kur'an-ı Kerim ve Temel İslam Bilimleri olmak üzere pek çok alanda eğitimlerin verildiği Diyanet Akademisi'nde, dini kaynaklara doğrudan başvurabilen, zamanın ruhunu ve çağın meselelerini doğru kavrayıp çözüm üretebilen, görev yaptığı yerde din hizmetini en güzel şekilde yerine getirebilecek niteliğe sahip kadrolar yetiştirilecektir.

Bununla birlikte hizmet öncesi eğitimlerle personelimizin daha donanımlı bir şekilde göreve başlamasını sağlayarak hizmet kalitemizin ve standardımızın ideal bir noktaya yükseltilmesi hedeflenmektedir.

6. Günümüzde değişen şartlar ve gelişen imkanlar muvacehesinde cami inşasını ve mevcut camilerimizin fiziki durumunu yeniden ele almak bir zorunluluk haline gelmiştir. Planlama aşamasında çevre, iklim, nüfus gibi faktörlerin, deprem,

yangın, sel gibi doğal afetlerin dikkate alınması, mimari ve yapısal bakımdan çevreyle uyumlu ve şehrin ruhuna uygun şekilde inşa edilmesi önem arz etmektedir. Camilerimizin kadın, çocuk, engelli, yaşlı bireylerin de rahat ve huzur içinde ibadetlerini yapabileceği bir imkana sahip olması ve müştemilatının ihtiyaç doğrultusunda Kur'an kursu, aile ve dini rehberlik bürosu, kütüphane, gençlik merkezi, çocuk oyun alanı, sanat atölyesi, spor alanı, konferans salonu ve benzeri donatılarla zenginleştirilmesi gerekmektedir. Bunun için Başkanlığımızca "Cami Planlama ve Tasarım Kılavuzu" hazırlanmıştır. Ancak, söz konusu kılavuzda belirlenen usul ve esasların hayata geçirilmesi için hem güçlü bir bilinç ve duyarlılığa hem de camilerin ve dini mekanların inşa sürecine Başkanlığımızı da dahil edecek hukuki düzenlemeye ihtiyaç vardır.

7. Müslümanların Peygamber Efendimizin (s.a.s.) örnekliğinde kurdukları medeniyetlerde hayat ve şehirler cami merkezli planlanmıştır. İslam toplumlarında camiler, tevhit, adalet, merhamet, yardımlaşma gibi değerlerin öğretildiği bir ilim-irşat merkezi olmuş; birlik-beraberlik duygularının en üst seviyeye ulaştığı, muhabbetin, kaynaşmanın ve kardeşlik şuurunun geliştiği en güçlü mekanlar olarak öne çıkmıştır. Bu bilinçle Diyanet İşleri Başkanlığımız, camilerimizin, İslam tarihi boyunca olduğu gibi hayatla iç içe olması yönünde gayret etmekte, gençlerimizin, çocuklarımızın camiye daha çok gelmeleri ve caminin değerleriyle tanışmaları için yoğun faaliyetler yapmaktadır. Başta vakit namazlarının camilerde cemaatle edası olmak üzere cami merkezli ilim, irşat faaliyetlerine katılmak, hem bireysel hayatımıza ve gönül dünyamıza güzellikler kazandıracak hem de birlik, beraberlik ve kardeşlik bağlamında toplumsal hayatımıza değer katacaktır.

8. Yüce dinimiz İslam'ın iman, ibadet, bilgi ve güzel ahlak merkezli değerlerini bireysel ve toplumsal hayata taşıma noktasında Kur'an kurslarımızın özel bir yeri vardır. İnsanımızı sahil dini bilgiyle buluşturmak amacıyla ülkemizin her köşesinde hizmet veren Kur'an kurslarımız, vahyin rehberliği, sünnetin örnekliği ve medeniyetimizin evrensel değerleriyle bugünümüzün ve istikbalimizin inşasına katkı sunan güzide mekanlardır. Her yaşa ve mesaiye uygun şekilde düzenlenen programlarıyla Kur'an kurslarımız, her biri lisans mezunu, alanı ile ilgili gerekli formasyon eğitimini almış öğreticilerimiz tarafından milletimizi ve nesillerimizi Kur'an'ın tilavetiyle birlikte anlam derinliği, rehberliği ve hidayetiyle buluşturmaktadır. Bu minvalde milletimizin 4-6 yaş, hafızlık, ihtiyaç odaklı ve yaz Kur'an kurslarımıza gösterdiği teveccüh, takdire şayandır. Başkanlığımız, fiziki donanımından müfredatına, insan kaynağından ders materyaline kadar eğitim faaliyetlerimizin her açıdan geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve daha da yaygınlaştırılması için bütün imkan ve mensuplarıyla azami derecede gayret etmektedir.

9. İslam'ın temel ibadetlerinden biri olan zekat, Allah'ın insana bahsettiği sayısız nimetlere karşı bir şükür vesilesidir. İnsanı yardımlaşmaya sevk eden ve ona paylaşmanın huzurunu yaşatan zekatın hem veren hem de alan kimse için arındırıcı, onarıcı ve iyileştirici bir işlevi vardır. Diğer yandan mali bir ibadet olan zekatın, hesaplanmasından ödenmesine kadar her aşamasının titizlikle ele alınması gerekmektedir. Din Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz bünyesinde Zekat Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı'nda Zekat Müdürlüğünün kurulmasıyla birlikte zekat bilincini güçlendirmeye ve zekat ibadetinin ifası hususunda milletimize rehberlik etmeye yönelik hizmetlerimiz daha etkin ve kapsamlı hale getirilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığımız Türkiye Diyanet Vakfımızla beraber dünyanın ihtiyaç duyulan her yerinde, dil, din, ırk, mezhep, meşrep farkı gözetmeksizin muhtaçlara yardım elini uzatmakta, uhdesine aldığı zekat, fitre, kurban, sadaka gibi emanetleri büyük bir titizlikle ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaktadır. Vakfımıza tevdi edilen zekat emanetlerinin ve

bağışların her yıl giderek artması, özveri, şeffaflık ve hassasiyet içerisinde gerçekleştirdiğimiz bu hizmete milletimizin büyük bir güven duyduğunu göstermektedir.

10. Diyanet İşleri Başkanlığımızın önemli faaliyet alanlarından biri de Hac ve Umre hizmetleridir. Şüphesiz, hac ve umre ibadetini yerine getirmek ve İslam'ın doğduğu, Peygamberimizin (s.a.s.) yaşadığı kutsal beldeleri ziyaret etmek, her mümin için büyük bir özlem ve tarifi imkansız bir heyecandır. Tarih boyunca inancına bağlılığı ve Haremeyn'e hizmet ve muhabbeti ile tebarüz eden aziz milletimizin, bugün de hac ve umre ibadetine yoğun bir ilgi gösterdiği ortadadır. Başkanlığımız da vatandaşlarımızın hac ve umre ibadetlerini en güzel şekilde yerine getirmeleri için büyük bir çaba göstermekte ve Kudüs bilincini güçlendirmek amacıyla düzenlediği Kudüs ziyaretlerine büyük ehemmiyet vermektedir. Ayrıca hac ve umre ibadetleri ile Kudüs ziyaretlerini eğitim ve irşat imkanı olarak görmekte, bunun bir bilinçlenme ve yenilenmeye vesile olması için gayret etmektedir. Diğer yandan geliştirilen alt yapıyla 2022 yılından itibaren Hac, Umre ve Kudüs ziyaretlerine ilişkin kayıtlar, hac organizasyon tercihi ve kesin kayıt işlemleri e-Devlet üzerinden yapılabilmektedir.

11. Hayatın önemli oranda dijital mecralarda geçtiği bir bilişim çağında yaşıyoruz. Günümüzde, sayıları milyarlarla ifade edilen internet kullanıcısı, artık günlük hayatın bir parçası haline gelen dijital araçlar vasıtasıyla okumakta, yazmakta, ticari işlemlerde bulunmakta ve sosyal medya üzerinden iletişim ve etkileşim sağlamaktadır. Bütün bu gelişmeler, hayatın her alanında olduğu gibi din ve Diyanet hizmetleri alanında da mevcut gerçeklikleri dikkate alarak hizmet üretmeyi zorunlu kılmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı, insanlığı kuşatan bu sürecin farkında olarak teknolojinin tüm imkanlarını din hizmetlerinde kullanmaya gayret etmekte, İslam'ın evrensel değerlerini dijital mecralar yoluyla tanıtmak amacıyla her yaşta kullanıcıya hitap eden içerikler üretmektedir. Özellikle yeni neslin ilgisini çekebilen, ihtiyaçlarına ve gönül dünyalarına hitap edebilen nitelikli yayınlar ve içeriklerle onları buluşturmak için çalışmaktadır.

Bu bağlamda Başkanlıkça üretilen dijital içeriklerin daha etkin bir şekilde milletimize ve bilhassa gençlerimize ulaştırılmasının önemi izahtan varestedir.

12. Yirminci asrın son çeyreğinden itibaren dünyada etkinliğini artıran dijitalleşme, fert ve toplum üzerinde etkileyici ve dönüştürücü yeni bir medya kültürü oluşturmuştur. Bilginin hızlı erişilebilir ve kolay paylaşılabilir olması bakımından pek çok imkan sunmasıyla birlikte dijital ortam, yanlış ve kurgusal bilgilere, yanıltma ve algı operasyonlarına açık olması hasebiyle de günümüzde en çok istismar edilen alan haline gelmiştir. Bu bağlamda din ve Diyanetle ilgili konularda yeterli bilgi ve donanıma sahip olmayan veya önyargılı ve maksatlı kişilerin gerçekdışı gelişigüzel paylaşımları, üzücü olmanın yanı sıra bilhassa genç nesillerin din ve medeniyet tasavvurunda ciddi tahribata sebep olmaktadır. Esasen bütün kişi, konu ve kurumları ilgilendiren bu kontrolsüz ve kaotik durum, dijital mecralarda bilgi güvenliğinin sağlanması noktasında bir hukuki ve ahlaka boşluğa işaret etmektedir.

13. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in nazil olmaya başladığı mübarek Ramazan ayına yaklaşıyoruz. Bu kutlu zaman, Rabbimizin sonsuz rahmetinin, engin mağfiretinin ve ebedi kurtuluşun kapılarını bizlere açan eşsiz bir maneviyat iklimidir. İbadet bilincinin canlandığı ve iyiliklerin hayatı kuşattığı Ramazan ayı, bireysel açıdan iman, salih amel, hak ve sebat hususundaki duruşumuzu pekiştirmekte, toplumsal açıdan da birlik-beraberlik ve kardeşliğimizi daha da güçlendirmektedir. Başkanlığımız, Kur'an-ı Kerim'in esenlik dolu mesajlarını zihinlere naksetmekte, Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a.s.) üstün ahlaki

vasıflarını insanımızla buluşturma, İslam'ın evrensel ilke, ölçü ve değerleriyle hayatımızı güzelleştirme hususunda Ramazan ayını önemli bir fırsat ve değerli bir imkan olarak görmektedir. Bu sebeple, müftülerimizin rehberliğinde tüm görevlilerimiz, milletimizin Ramazan ayını en güzel şekilde ihya edebilmesi için gerekli hazırlıklara başlamıştır. Ayrıca Ramazan vesilesiyle gerçekleştirilecek programların, yayınların ve etkinliklerin bu ayın manevi atmosferine, İslam'ın ruhuna, inanç, ibadet ve ahlak ilkelerine muvafık olması büyük önem arz etmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.